

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi ujság

Előfizetési árak:
Évesre 200 L., fél évre 100 L., negyedévre 50 L.
Egyes szám ára 4 L.

Felelős szerkesztő
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivata
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14 szám
Telefonszám: 34.
Megjelenik szombaton reggel.

Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár is kényszeregyezséget köt.

Az egész világ gazdasági válságának hullámai nem kerültek el Romániát sem s nem kerülhették el a mi szűkebb hazánkat, Erdélyt sem. Senkit sem érhet váratlanul és meglepetés-szerűen a hír, hogy e hullámok most Erdély legszegényebb vármegyéjét, Udvarhelyt mossa. Okszerű következménye az eseményeknek, hogy megyénk legrégibb, legerősebb és közgazdasági életünkbe legmélyebben begyökeresedett pénzügyi intézete: az Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvénytársaság szerdán, november 4-ikén benyújtotta a helybeli törvényszékhez a kényszeregyezés kimondása iránti kérést.

A hír vétele után nyomban felkerestük *Becsek Aladár* vezérigazgatót, aki kérdésünkre a következőkben ismertette a beállott új helyzetet és annak előzményeit:

— Intézetünknek, az Udvarhelymegyei Takarékpénztárnak affiliáló intézetét, a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank részvénytársaságot az ismert gazdasági helyzet, mely az egész Európa pénzügyi életét válságba sodorta, súlyos nehézségek elé állította. A németországi gazdasági krízis nyomán támadt válság után Magyarország volt kényszerítve bizonyos bank-korlátozó intézkedéseket életbe léptetni, ami itt nálunk, Romániában, a betétesek közt olyan recensust váltott ki, amely valószínűleg tömeghisztériává fajult. Az egész országon végig vonuló riadalom nem kímélte az évtizedes multra visszatekintő, jól megalapozott, gondos vezetése alatt álló intézeteket sem s egyik napról a másikra megszerte run alakult ki, melynek keretében a pénzügyi feltét betétesek, fejüket vesztve, olyan mértékben kívánták vissza tőkéiket, amilyen mértékben a súlyos körülmények közt élő, minimális keresetre leszorított adósok megközelítően sem tudták fizetési kötelezettségeiknek eleget tenni. Az országszerte megindult runt rosszindulatú ujságcikkek és lelkiismeretlen agitátorok és demagóg rágalmozók olyan mértékben felfokozták, hogy a bankok kényszerítve voltak a visszafizetéseket a lehetőségig, az alapszabályaikban biztosított felmondási határidőhöz kötni. Azonban a betevők igénylésének most már ez sem tudott gátat emelni, minél fogva ott tartunk, hogy országunkban a bankokból kivont milliárdok sem képesek a fejvesztett embereket megnyugtatni. A nyugtalanság nem tud nyugvópontjára jutni és a felzaklatott lelkek nem törődnek azzal, hogy az aránylag rövid lejáratu felmondásokra a bankok honnan teremtik elő a további súlyos milliókat e pénztelen világban. Eljutottunk oda, hogy az országban kétszerannyi a kifizetett és felmondott betét, mint amennyi az ország egész bankjegyforgalma.

A nagy pénzügyi katasztrófa, melyet előre lehetett látni és amelyet

meg kellett volna akadályozni, de nem akadályoztak meg, elkövetkezett. Miután hónapokon át viharzott a tenger, most már olyan nagy hullámok keletkeztek, melyek az ország pénzügyi és gazdasági életét fenyegetik a megsemmisüléssel.

Ez a hullámverés, sajnos, elérkezett közvetlen mihozzánk is. A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank, mely az ország egyik legjobban megalapozott, 160 millió saját tőkével rendelkező intézete, gazdasági életünk vérkeringésének, a maga kiépített szervezetével, legjelentősebb támasza, míg hónapokon át állotta a vagyonát féltő közönség beteges rohamát, elvesztve minden pénzügyi utánpótlást, november 2-ikán a kolozsvári törvényesnél benyújtotta a kényszeregyezés iránti kérését. A külföldi viszonylatokban is jelentős intézet igazgatósága, a szünni nem akaró nyugtalanság következtében, igen helyesen mérlegelte azt a kérdést: megengedhető-e, hogy a helyzetet meg nem értő betétes a türelmes betevő hátrányára kielégítést nyerjen, vagyis: az intézet által könnyebben inkasszált összegek a helyzetet megértő betétes hátrányára kifizetessenek? Ennek helyes elbírálása önként hozta maga után, hogy a lélekjelenlétüket veszített betevők leszerelésére s így a további rombolások megelőzésére egyetlen helyes kivezető út: a kényszeregyezés megkérése volt, mely az adós közönségnek moratoriumot nyújt és így hivatva van a tönkretételtől mentesíteni, ami a betétkivonások által egész bizonyossággal bekövetkezett volna.

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank által megkért kényszeregyezés, intézetünket hasonló eljárásra készítette. Intézetünk 1930 dec. 31-iki mérlege szerint 59 millió 339 ezer 725 lei betétet kezel. Jelenlegi betétállagunk 47 millió. A két összeg közti különbség 12 millió lei, amelynek kifizetése csaknem egészében az utóbbi három hónapra esik, ami kétségtelenül mutatja, hogy a nyugtalanság itt nálunk is urrá lett. Felmondás alatt 9 millió lei betét áll. Ennek a felmondott betétnek ilyen hirtelen visszafizetése csak az esetben válhatott volna lehetővé, ha a hátunk mögött álló intézet, a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank, megőrizhette volna mobilitását, ha ez az intézet további tőkék bevonásával minket is elláthatott volna. Miután ennek a lehetőségétől ez idő szerint el van zárva, — reánk nézve is beállott annak a szükség, hogy a kényszeregyezés iránti kérésünket benyujtsuk.

Az igazgatóság és maga a nagy közönség is jól tudja, hogy intézetünket veszteségek nem érték, intézetünk mérlege aktív, jelentős tartalékokkal rendelkezünk, kölcsöneink kellő fedezettel vannak kihelyezve és így lényegesebb veszteségek nem következhetnek be, vállalkozásokban nincs részünk s amikor mégis, ötven évi becsületes, kitartó munka után, erre a lépésre kell elhatároznunk magunkat, azt nyugodt, tiszta lelkiismerettel tesszük, mert bennünket senki részéről vád nem érhet.

A vezérigazgató a Megyei Takarékpénztár jelenlegi vagyoni állagának

adatait is ismertette, melyek a következők: *Aktívák:* Pénztári készlet 492,017. Bankok 173,090. Váltók 57,683,926. Jelz. kölcsönök 555,621. Folyószámlák 11,523 690. Garanciák 1,500,000. Inगतlanok 5,980,000. Berendezés 30,000. Összesen 77,958 530 lei. *Passzívák:* Nyugdíjalap 1,158,704. Betétek 47,262,336. Bankok 3,347,083. Visszleszámitolás 14,193,688. Összalék 23,466. Garanciák 1,500,000. Összesen 67,490,277 lei.

— Ezen mérleg adatok kétség-telenül igazolják, — folytatta a vezérigazgató — hogy intézetünk aktív és úgy a betétesek, hitelezők, mint a részvényesek teljes 100 százalékos kielégítést fognak nyerni, de mérlegünk jogosan nyújt reményt arra is, hogy a kényszeregyezési kérdés benyújtásával csak átmeneti intézkedést eszközöltünk s a közeljövőben, mielőtt az általános gazdasági helyzet nyugvópontjára jut, újra visszanyerjük teljes cselekvőképességünket és 50 éves becsületes munkásságunkat tovább fogjuk folytatni.

Hitelezőinknek az első évben 15, a második évben 25 és a harmadik évben 60 százalék megtérítését ajánlottuk fel, az utolsó évben 4% kamat térítésével.

Nincs okunk kételkedéssel fogadni *Becsek Aladár* vezérigazgató megnyugtatóra törekvő nyilatkozatát. Sem az ember, aki azt tette, sem az intézet, amelynek képviselőiben e kijelentések elhangzottak, nem jogosít fel senkit arra, hogy a nyilatkozat komolyságát és jóhiszeműségét kétségbevonja. A rettenetes földindulás pedig, amelyben élünk s amelynek lökései közt egymáshoz verjük a fejünket: egyenesen azt parancsolja, hogy igyekezzünk a háborgásban valahol egy szilárd pontot keresni, amelyen ingadozás nélkül megállhatunk. Ez az egyetlen pont: *a bizalom. Bizalom egy általános kibontakozásban, amelynek el kell jönnie s amely már soká nem késhetik.* Nemcsak mi vagyunk bajban. A mi betegségünk lázmérője ugyanazt a magas fokot mutatja Angliában, Amerikában, sőt az aranyhegyen ülő Franciaországban is. Ezeknek a hatalmas, gazdag országoknak az az érdeke, hogy az egész test, az egész emberiség meggyógyuljon s a gyógyulásnak hamar kell bekövetkeznie, mert a betegség a krízis fordulópontjára jutott. *És bizalom a magunk életében is!* Akarunk kell magunknak is a gyógyulást. De ezt csak úgy tehetjük, ha idegeinknek nyugalmat parancsolunk, mert a nyugtalanság, az izgatott rémüldözés az, ami segítés helyett csak fokozza

a bajt. A helyzettel le kell számolni és a bekövetkezendőket nyugalommal várni. A betétesek bizzanak a bank ígéréiben: *a három éves terminus csak végső határ a visszafizetésre. A betétesek érdeke most a kényszeregyezéshez való hozzájárulás, mert csak ez adja meg a banknak a lehetőséget arra, hogy a bajból kiemelkedjék s hogy a kényszeregyezési időhatárnál hamarabb is cselekvőképessé és fizetőképessé váljék.* Az adósok pedig, akiknek tartozását a kényszeregyezési eljárás nem szünteti meg, igyekezzenek a nehéz viszonyok közt is rendbentartani adósságukat, mert a bank pénzügyi helyzetének javításával súlyos veszelmeket háritanak el saját fejük felől is.

És kötelességet ró a helyzet az egész nagyközönségre, kivétel nélkül. A gazdasági válságok s így a Megyei Takarékpénztár válsága is, nemcsak a betevőt és nemcsak az adóst érdekli és érinti. *Az egész közönség ügye az.* Ebből az ügyből nem szabad senkinek perverz gyönyörűséget, kárörvendést, vagy egyéb nemtelen kielégüléseket leszűrni. Különösen a magyar közönségnek kell átéreznie, hogy az esemény, amelynek be kellett következnie, magyar vállakra rak terhetet, magyar lelkeket tölt el keserűséggel és aggodalommal. Ebben a nemes együttérzésben kell felemelkednie a megye egész magyar társadalmának arra a közhangulatra, amelyben megszületik és megerősödik a bizalom egy magyar intézmény jövője iránt, a közbizalom, melyet ez intézmény félszázados multjával már kiérdemelt!

Biztató jelenségek. A három erdélyi bankszövetség: a magyar Bankszindikátus, a román Solidaritatea és a német Revisionsverband vezetői november 3-án közös értekezletet tartottak Nagyszebenben. Az értekezleten nagyjelentőségű határozatot hoztak: a három közgazdasági érdekképviselet közösen fog eljárni az Erdélyt érintő hitelpolitikai kérdésekben. Az értekezlet határozatát a három elnök, köztük dr. Gyárfás Elemér szenátor, a Bankszindikátus elnöke, közösen adja át a Banca Națională kormányzójának. A bankok helyzetén való segítség jelenségeként kell megemlítenünk azt is, hogy a kényszeregyezséget kért Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank igazgatósága 100 millió lej betétet helyezett el e bankba s azt csak akkor fogja igényelni az intézettől, ha már minden más betétes és hitelező teljes kielégítést nyert.

Ipartestületi ügyek.

Országos kirakó vásárok: november hó 8-án: Tövis; 9-én: Bolkács, Csiksekefalva, Csikszentmárton; 10-én: Hégen; 11-én: Kovászna, Sárkány, Marosvásárhely, Nagyborosnyó; 12-én: Barót.

November hó 8-án, vasárnap délelőtt tartják meg a kereskedők és iparosok országos kongresszusát Brassóban, ahol életbevágó ügyekről, az egyenes adótvörvény tervezetének munkálatairól fog a gyűlés behatóan tanácskozni. Ennek a nagyfontosságú javaslatnak végleges formába öntése előtt az ország kereskedőinek és iparosainak véleménye és óhaja is kifejezésre kell, hogy jusson, nehogy ez az adótvörvény módosító tervezet újból az érdekeltek meghallgatása nélkül váljék törvénnyé, ahogy azt, sajnos, már oly gyakran kellett tapasztalunk.

Ipartestületünk elnöksége a magunk képviseltetése ügyében értekezletet tartott, de, sajnos, arra az álláspontjára jutott, hogy testületünk, a nehéz anyagi viszonyok miatt, nem bírja hordozni a kiküldetéssel járó költségeket s így csak írásban tudjuk a kongresszus elé terjeszteni mindazon panaszokat és követeléseket, amelyeket kiküldöttünk szóbelileg óhajtott volna a kongresszuson elmondani.

Mivel a kongresszuson a helybeli kereskedő-társulat 3 kiküldöttje vesz részt, őket kértük fel arra, hogy írásba foglalják felajánlásukat (mint az össz-íparosság jogos panaszát és követeléseit) olvassák fel a kongresszuson, s ezenkívül juttassák el összes képviselőinkhez és szenátorainkhoz, azzal a kéréssel, hogy az országházban közösen felszólalást intézzenek a kormányhoz és figyelmeztessék arra, hogy az ország kisiparosaimost már teljesen a tönk szélére jutottak és ha az adózás könnyítésére nem gondol a kormány, az esetben a végpusztulás elkerülhetetlen.

Iparostestvéreinkkel tudomásul és mihez tartás végett közöljük azt is, hogy az elmúlt héten az egyik községi jegyző, akinél egy iparos testvérünk az ipartestület hivatalos igazolványával jelentkezett, igazolványát, hogy a törvényben előírt iparengedély iránti kérése a marosvásárhelyi iparkamarához fel van terjesztve, hivatalos iratunkat megszegve kifogással, sőt munkájának megkezdését csendőrséggel megakadályozta. A jegyzőnek ezen intézkedése miatt iparos testvérünk 3 ízben volt kényszerítve a községre kimenni, és dacára a főszolgabíró ur telefonon adott rendelkezésének, a jegyző 8 napon át akadályozta a munka megkezdését. Ipartestületünk titkára panaszos iparos testvérünkkel a subprefect urnál tette meg a panaszt és feljelentést a jegyző ellen, aminek folytán azonnal intézkedés történt, hogy a renitens jegyző, a törvényt respektálva, a munka megkezdését tovább ne akadályozhassa. Ezt azért közöljük, hogy ha bárkivel hasonló eset fordulna elő, azzal ne hallgasson, hanem tegyen nálunk jelentést, mert a tapasztaltak után látjuk, hogy jogos kérésünknek a magasabb fórum helyt ad és megfelelően intézkedik is.

A marosvásárhelyi iparkamara értesítést küldött arról, hogy a mészárosok turót és szappant csak az esetben árúshatnak, ha erre külön iparengedélyük van. Ezt tudomására adjuk az összes mészárosoknak, hogy engedély nélkül tartózkodjanak szappant és turót árúsítani.

Az ipartestület elnöksége.

MAKULATURA-PAPÍR

nagyban (5 kilón felül)
10 leuért, kicsinyben
12 leuért kapható a

Könyvnyomda R.-T.

üzletében.

Riadalom a gyümölcsexport körül.

Az erdélyi gyümölcs- és a regáti, főleg moldvai csemegeexport kivétel, még a közelmúltban is, igen tekintélyes összegű pénzt hozott idegenből termelőink számára. Az erdélyi almaféléket főleg Németországba, Svéd- és Norvégországba exportálták ezer és ezer vagononként, míg a finomabb csemegeexportot Moldva országrészünk főleg Lengyelországba szállította vonatokkal.

Leikiismeretnélküli gyümölcskereskedők és csupán a pillanatnyi haszonra vágyó exportőrök azonban az utóbbi években mindenféle zagyva és kevés értékű vegyes gyümölcsöt összevásároltak és rendszeres pakolás nélkül, egyszerű ömlesztéssel, akár csak a krumplic, szállították ki a külföldre, amely eljárással annyira lejáratták a mi drága gyümölcsünk és kitűnő csemegeexportunk tekintélyét és ezzel együtt az értékét is, hogy a kormány, a gyümölcsstermelési szakértők javaslata alapján, kénytelen volt a gyümölcs-exportra vonatkozólag rendszabályokat kiadni, hogy ismét visszaállítsa a külföldön a nagy értéket képviselő gyümölcsünk jó hírét és árát.

A minisztériumnak ezt a gyümölcs-exportot illető rendszabályát, mely egyúttal buzdítás és indirekt uton a csoportokba (szindikátusokba) való tömörítésre szelid presszió is, csak helyesléssel fogadhatjuk. Különösen a termelőinknek lesz ez előnyére, mert jó és elsőrendű termelésünk ezután mindig olyan minőségben kerül ki a külföldre, mint ahogy azt a termelő a vevőnek átadta: válogatott és értetlen minőségben. Így az erdélyi alma és a moldvai szőlő lassanként visszakerülnek régi jó hírükhöz és elfoglalják újból előbbi helyüket a külföldi piacokon.

Mert az, hogy az elmúlt években Erdély híres almái mellett az itteni és a regáti főbb városok piacain is, különös nagy árak ellenében, a kaliforniai Jonathán-alma dominált, egy cseppet sem volt egészséges dolog, s abban igen nagy része volt a mi almánk értékét a mély pontra lesüllyesztett, lelkiismeretlen és a jó terményeinket rendszer és hozzáértés nélkül kezelt és csak a spekulációra törekvő gyümölcskereskedelemben. Most, természetesen, a szeptember hó 2-án kiadott gyümölcskiviteli szabályrendelet pontos és szigorú előírása miatt, a gyümölcskereskedelmi kivitele megállott, azonban ez csak időleges dolog, mert ha a kereskedők nem fogják az előírás szerint gondozni és jól kezelten szállítani a termelők gyönyörű produktumait: akkor a termelők fognak összeállni, s megalakítják a gyümölcsstermelési és kiviteli csoportot, s azokat egy vármegyei központba összeszerelve, rövidesen megteremtik minden gazdasági kamara kebelében, a hivatalos standardizáló szervezetet, melynek segítségével, ellenőrzésével a megalakított vármegyei központ biztosan el fogja juttatni a mi gyümölcsünket külföldre, elérve mindig azt az árat, amit kitűnő voltánál fogva meg is érdemel.

Az említett szabályrendelet szerint exportálni lehet Romániából bármely gyümölcsöt, de a nyersen felhasználhatókat csak szabályszerűen pakolva. Ömlesztve, egybefoglalt vagonba, tehát a régi módszer szerint, csakis az ipari célra vásárolt almaféléket szabad, ezen felirással »Mere industriale«, vagy a szőlőt: »Pentru presat« felirattal (sajtólásra való).

Az alma exportálásánál például ez az előírás: »Csakis olyan kerekded alma exportálható, melynek átmérője 5 cm., a hosszúsága 4 cm., teljesen egészséges, jól formált és érett. Szállítható ömlesztve, hordóban, vagy ládában. Az ömlesztett szállításhoz a vagon 5 rekeszre osztandó. Egy-egy rekeszben csak egyféle almának van helye, amelyeknek átmérője közti különbség nem lehet 2 cm-nél nagyobb. A hordók 50–54 kgr. netto súlyúak lehetnek. A ládák nettó súlya pedig 18–22 kgr. között ingadozhatik. A Lengyelországba szállítandó gyümölcsös-ládák nettó súlya legkevesebb 40 kgr. A hordóban és ládában szállított almák átmérője közti különbség nem lehet 1 cm-nél nagyobb. A hordón,

vagy lánán fel kell tüntetni: az alma fajtáját, átmérőjét, nettó és bruttó súlyát, a szállító nevét s azon egyesület védjegyét, melynek a szállító tagja. Az ipari célra szánt alma e feltételek alól mentes. Ezeknél csak a »Mere industriale« felírás kötelező. Szigoruan tilos romlott, ütődött, vagy piszkos almát exportálni.«

Előre vetődik tehát a szüksége annak, hogy feltétlenül permetezzünk, mert az egészséges, féregmentes és rothadás nélküli, tehát tartós alma megjelenése a külföldi piacokon gyümölcsünk számára valóságos presztizskérdés.

Mi legyen hát a legsürgősebb tennünk? 1. Szervekedjünk helyi csoportokba. 2. Alakítsuk meg a vármegyei gyümölcsstermelők és értékesítők szövetségét. 3. Kezdje meg minden termelő gyümölcsfáinak permetezéssel való kezelését. Irányítást, utmutatást minden tekintetben díjtalanul szolgáltat gazdasági kamaránk.

A gyümölcs-export körüli riadalom tehát vaklárma, a könnyűszerrel sok jövedelmet learadni akarók részéről. Lássunk hozzá magunk, termelők, gyümölcsstermeink megbecsüléséhez és méltó áron való eladásához.

Gyerkes Mihály.

A Nyugdíjasok Egyesületének közlései.

Eddigi várakozásra, türelemre való biztatásainkat újabbal kell, hogy megfellejűk. Hátrálékos nyugdíjaink fizetésére, minden kigondolható eljárásunk és kérésünk ellenére még csak biztató jel, vagy hírecske sincsen. Ellenkezőleg a pénzügyigazgatósághoz rendelt érkezett, hogy további intézkedésig semmi cimen kifizetést nem eszközölhetnek, hanem minden pénzt be kell szállítani a Banca Națională helyi fiókjába.

Ugyancsak legutóbb a helybeli kereskedők megtagadták a további hitelezést, felgyűlt és mindenféle más tartozásainkért minden irányban kettőzött szorgalommal perelnek, az adósság mellé még tetemes költségeket is okozva. Ebben a helyzetünkben, az elkeseredett hangulat hatása alatt kénytelenek vagyunk a vármegyeinkben lakó összes nyugdíjas testvéreinket felkérni, hogy november 11-én, szerdán délelőtt 10 órakor együttesen menjünk a pénzügyigazgatósághoz, hogy mindenki adja elő a panaszát, fájdalmát, kérjük meg őt arra is, hogy sürgősen menjen Bukarestbe és adja elő a pénzügyminiszter urnál panaszos kérésünket és hozzon legalább féldőre szóló hátrálék-kifizetési utalványt. Itthon pedig sürgősen intézkedjék, hogy a nyugdíjasok adófizetéseire adjanak haladékot, amíg nyugdíjhoz tudunk jutni.

Vonuljunk fel a törvényszéki elnök urhoz is, s kérjük meg, hogy perelt tartozásaink kifizetésére, míg az állam nekünk is kifizeti hátrálékos nyugdíjainkat, szerezzon az igazságügyi miniszter ertől moratóriumot. Ennek elnyeréséig pedig tésse szünetelőbe a nyugdíjasok elleni fizetendőségi pereket és végrehajtásokat.

Kérjük meg a vármegyei prefect urat is, hogy vegye nehéz helyzetünket megértéssel pártfogásába és személyesen járjon el az illetékes helyeken, hogy elviselhetetlen sorsunk jobbra forduljon.

Hozzuk tudomására mindenik tényszerzőnek, hogy Brassó-, Fogaras-, Nagy-Küküllő-, Szeben- és a regáti vármegyék nyugdíjasai rendszeren megkapták és megkapják havi nyugdíjikat, miért büntetnek minket félre is visszamenő nyugdíjhátráléki kényszerrel?

Kérünk mindenkit, senki se hagyja másra a megjelenést és az ügyben való eljárását. (Találkozás szerdán d. e. 10 órakor a pénzügyigazgatóság előtti téren.)
Az elnökség.

A legújabb divat

szerint készít olcsó áron öltönyöket, felöltőket és fasonokat: **Dobay szabósága.**

Román lapszemle.

A *Drumul Nou* október 31-iki számában Ion Albu tollából élesen bírálja azt a türelmességet, melyet a románság a revíziós propagandával szemben tanúsít. A legjobb bizonyítékot erre abban látja, hogy Erdély városainak könyvkereskedései szabadon árulhatják Herczeg Ferencnek, a magyar revíziós liga elnökének és Románia legelszántabb ellenségének könyveit és folyóiratát, az *Uj Időket*, melyekkel az Románia területén ragyogó üzleteket csinál. A háboru előtt el sem lehetett volna képzelni azt, hogy a román nemzeti gondolat szolgálataiban álló írók műveit terjeszthesse valaki Magyarország területén. Azoknak, akik ezt tenni akarták, a Kárpáton túlra kellett menekülniök, mert különben a börtönök keserű kenyerét ehetők volna. Mi ellenben megengedjük, hogy az erdélyi magyarok azt írják, amit akarnak s drága pénzen árulhassák országunkban irredenta írásait.

A bukaresti sajtó nagy szenációként tárgyalja Borah amerikai szenátor nyilatkozatát, amelyben az európai helyzet megoldásának feltételeként a békeszerződés revízióját jelölte meg.

Az *Universul* (okt. 27) hasábjain R. Seisanu foglalkozik a nyilatkozattal, amely, nézete szerint, azt bizonyítja, hogy a tegnapi legyőzötteknek az Oceánon túl is meg vannak a Rothermere-jeik. Borah revizionista hadjáratának nincsen ugyan visszhangja az amerikai tömegekben, mégis egyes amerikai rétegekre bizonyos befolyást gyakorolhat. Borah a versaillesi békeszerződés mellett a trianoniak is revízióját követeli s erre igen egyszerű megoldást kínál: adják vissza Magyarországnak azokat a területeket, melyeket 1918-ban birtokolt. Ezt a megoldást nemcsak, amint mondja, az igazság nevében követeli, hanem azért is, mert ebben az esetben a kisantannak nem lesz szüksége arra, hogy hatalmas hadseregei fenntartására annyi pénzt költsön. Ez a bizonyíték — mondja Seisanu — arról tesz tanuságot, hogy az amerikai szenátorunk Európát illetően mennyire korlátoztak az ismeretei. Azt képzei, hogy egy Magyarország javára eszközölt új területi elrendezés örök időkre biztosítaná Európá békéjét, holott minden európai gyermek is tudja, hogy ez a holnap háborúját jelentené, még pedig a világháborúnál is véresebb háborút. Borah, mint a nagy amerikai köztársaság polgára azt gondolhat, amit akar. Az a fellépése azonban, hogy más államok rovására a legyőzöttek érdekében revíziós javaslatokat tegyen, abszurdum. A nagy amerikai nép is hozzájárult a szövetségesek győzelméhez, Magyarország területi elrendezését pedig a wilsoni program alapján dolgozták ki. Az amerikai nép tehát nem oszthatja Borah szenátorunk a véleményét, amely tegnapi ellenségeinknek a véleménye.

Az *Epoca* október 28-iki számában, a hirrovatban, Oct. M. Dobrotă udvarhelyi tudósítást ír, melyben Réti Imrét a „magyar néppárt helyi szervezetének elnökét és a nemzeti-parasztpárt helyi szervezetének alelnökét, a mindenkor kormányok politikai barátját« visszaélésekkel vádolja meg. Különösen ez utóbbi minősége teszi Réti »a piacon erőssé« és biztatja arra, hogy a román törvényekre ne hederítsen, főként azért, mert a kormányok bizalmasai rendszerint olyan emberek, akik Udvarhely megye viszonyait nem ismerik. Így lehetett Réti, akinek tulajdonképpen semmiféle életcéja nincsen, valamennyi kormánynak bizalmasa s kerülhetett abba a helyzetbe, hogy a városházán ellenőrzés nélkül azt tehesse, amit akar. Sőt még arra is módja volt, hogy feleségét, akinek nincsen érvényes diplomája, egy udvarhelyi áll. népiskolához ideiglenesen kineveztesse, amikor egy román diplomás nőnek, akinek a férje ugyanennél az iskolánál kinevezett tanító, kérelmére illetékes helyen azt felelték, hogy az iskolánál nincs üresedés. Pedig Réti románul sem tud és így senki sem tudja, hogy ennél a román nyelvű iskolánál miként fog tanítani. Ide vezet a politikálás, amely nem lát mást,

mint pártérdeket. Réti azonban többek között a házszámablák beszerzésénél is szabálytalanságot követett el, amikor azokat árlejtés nélkül rendelte meg. Ugyanez történt a kövezéshez szükséges bitumen-kockák megrendelésénél is. A cikkirő következő beszámolójában részleteket ígér abból a jegyzőkönyvből, melyet Dr. Sever Pop prefecturái igazgató vett fel Réti szabálytalanságairól.

*

A *Curentul* október 30-iki számában Romulus Dianu nagy interjú közöl Vaida-Voevoddal. Vaida többek között a kisebbségi kérdéssel is nyilatkozott: Velünk szemben egy magyar front áll, melyet a nemesek alkotnak, kik hatalmas kulturális hagyományokkal és a földbirtoklás jó tudásával rendelkeznek. A hely szíve az ő kezükben van, csupán földtulajdonukat redukáltuk. Erőszakkal, ebből következtethetően, nem lehet elérni semmit. A felekezeti kérdés rendkívül komplikálja kisebbségi politikánkat. Nézzen be holnap valamelyik ref. templomba (itt Kolozsvárt a kálvinisták még a rom. katolikusoknál is többen vannak). A keresztény egyházak demokratikus együttesében itt a legkülönbözőbb embereket fogja együtt látni, amint imádkoznak az összes nagy kálvinista családok cimereinek történelmi kereteiben. Hallani fogja, mily szép karéneket rögtönöznek. Látni fogja, hogy a tökéletes renddel mennyire különböznek más egyházak népétől. Naivitás azt hinni, hogy ezeket az iskola útján elromanosítjuk. Hitüknek lényegét semmiféle abc nem dönti meg, mi románok azonban türelmességgel egész magyar falvakat meg tudunk hódítani. Ez a probléma kulcsa. Szóval tehát nem boldogulunk. Felekezeti harccal még kevésbé, akkor hát hogyan? Nem adok választ, de felhívom, állapítsa meg ön saját maga a falvakban, hogy a magyarok úgy beszélnek románul, mint a románok, a románok úgy tudnak magyarul, mint a magyarok s mindennek ellenére soha egyetlen vegyes házasság közöttük létre nem jön, viseletük nem változik és felekezeti téren semmiféle engedményeket nem tesznek. Ezek a fajok másképpen már nem harcolhatnak egymás ellen, mint csupán csak az idővel. A székelyek dolgában nem is tehetünk okosabbat, mintha azt a politikát követjük, amit a magyarok követnek velünk szemben. Bánffy Dezső főispán volt Szolnok-Dobokában és Beszterce-Naszodban. Románokat alkalmazott a közigazgatásban. Ugyanezt a módszert követtem én is a magyar jegyzőkkel szemben. Amikor elém kerültek a nyelvvizsgáikról szóló jegyzőkönyvek, nem csaptam el egyet sem azért, mert hibásan írt egy s más román mondatot, hiszen ha rájuk is kényszerítjük a nyelvet, érzelmeikkel mit kezdünk? Mire megyünk, ha a magyarok közül az ostobákat elromanosítjuk? Ha a székelyekkel szemben erélyes akciókat kezdünk, nem érünk el egyebet, mint azt, hogy felébresztjük bennük régi harcok emlékeit. Azt azonban mondhatjuk, megengedjük iskoláitokat, azonban tartásukat elmagatok, mert nekünk a magunkéi számára sincsen. De hogy elnyomjuk őket, az igazán nem tanácsos. — Arról is beszélt Vaida, hogy magyar időkben a románok ereje az intellektuális osztályoknak és a népek szoros kapcsolata volt. Ez tartotta meg nemzetiségüket.

Kiknek kell ezentul iparigazolványt váltani?

A kereskedelmi és iparügyi minisztérium 54827 számú és a kereskedelmi és iparkamarák szövetségének 281—931 számú rendelete értelmében azon iparosoknál, akik a törvény értelmében kereskedőknek tekintetnek, az iparigazolvány teljesen megszűnik.

Ennek folytán a helyzet a következő:

Az összes kereskedőknek, tekintet nélkül arra, hogy egyéni, vagy társas cégek, kicsik vagy nagyok, kötelezve lévén cégüknek a kereskedelmi lajstromba való bejegyeztetésére, jövőre nézve nem kell iparigazolvánnyal bírnok és nekik ilyen nem is adnak ki.

Hasonlóképpen nincs szükségük iparigazolványra azon kisiparosoknak és kézműveseknek, kik vagy törvényes kötelezettség folytán, vagy önkéntes elhatározásból bejegyeztetik cégüket a kereskedelmi és iparkamara melletti kereskedelmi cégajstromba, — még az esetben sem, midőn iparuk megkezdése vagy folytatása engedélyhez, illetve képesítéshez van kötve.

Akik engedélyhez, vagy képesítéshez kötött iparokban kérik cégük bejegyeztetését, azoknál a törvényes feltételek teljesítése a kamara által fog elbíráltatni — e célból cégbejegyeztési kérelmükhöz az ipartörvény által előírt képesítettséget igazoló okmányokat is csatolniuk kell.

Ezek szerint a jövőben csak azon kisiparosoknak és kézműparosoknak fognak iparigazolványt kibocsátani, kik nem esnek cégbejegyeztési kötelezettség alá és önként sem kívánják bejegyeztetésüket.

Érdeke mindenkinek, aki valamely ipart óhajt megkezdni, hogy cégjegyeztési kötelezettségét a kamaránál, vagy annak a helyi cégbejegyeztési bizottságánál tisztázza — mert aki cégbejegyeztésre köteles, annak nem kell iparigazolvány és így a munkásbiztosító pénztárnak sem kell taxát fizetnie.

HIREK.

November 6.

Halottak estőjén a könyörületre felhívó, kérő szó, amellyel a közönségre mi is hatni akartunk, általában — elmondhatjuk — visszhangra talált. A temetők bejáratánál a szegények részére hulladogáltak a gyűjtőperselyekbe a pénzdarábok, ha szűkös is, a nehéz viszonyok miatt. Ugyancsak ez alkalommal egy névtelenül adni akaró, nemes lelkű hölgy 100 leut tett le nálunk az Orsz. Magyar Párt diák-segélyező akciója javára. Elküldöttük rendeltetési helyére.

Tavasza marad Orbán Balázs síremlékének felavatása. Ismételten közöltük már, hogy az Orbán Balázs sírján felállított szép emlékművet a bizottság méltó országos ünnepséggel szándékszik felavatni, ami, terv szerint, most vasárnap lett volna. Az időközben megromlott időjárás miatt, amely a sír megközelítését nehezítette, s a sír környékét csuszósan sárosá tette, a bizottság legutóbb úgy határozott, hogy az ünnepséget elhalasztja a tavaszra, amikor az idő is inkább kedvezni fog az ünnepségnek, s a megélhetésünkben várható javulás is fogékonyabbá teheti a lelkeket Orbán Balázs eszméivel szemben.

A fillérestélyek sorozatát a Polgári Önképző Egylet ezen a télen is folytatni akarta, s a már közölt programmal a múlt kedden, szép közönség jelenlétében, meg is tartotta első fillérestélyét, minden egyes szereplő dicséretes és nagyon ügyes közreműködésével. A beállott nehéz gazdasági helyzet és a rendezés körüli felette sok kiadás és utánjárás azonban az estélyek további megtartását lehetetlenné teszi. A mint a vezetőség közli, a jelen téli idény alatt tehát semmiféle mulatság rendezéséről nem lehet szó. Az egylet előjárásága főfigyelmét az egylet kebelében tartani szokott szabadluciumi előadások rendezésére fordítja. Gazdasági ügyeink körében tanuljunk, ez legyen a főparancsolat ma mindenki számára, s nehéz életsorsunkat valahogy rendezzük, ide irányítsuk minden figyelmünket.

Halálozás. Márk Ferenc kereskedő, 55 éves korában, október 31-én, váratlanul elhunyt. A derék, szorgalmas kereskedő, aki testületének ügyében is tevékeny volt, tekintélyes rokonság gyászolja.

A helybeli rom. kath. főgimnázium miniszterileg engedélyezett ünnepségét, Szent Imrénak, az intézet védőszentjének tiszteletére f. hó 5-én, csütörtökön tartotta meg. Dél előtt 9 órakor ünnepélyes mise és predikáció volt a plebánia-templomban. Az isteni tiszteletet Pál István prelátus vezette, a szentbeszédet Héjja Albert s. lelkész mondta. A délután 6 órakor megtartott ünnepély a következő műsorról folyt le: 1. Meisner Imre: Fohász Szent Imréhez. Előadta a főgimnázium énekkara zenekari kísérettel. 2. Szemlér Ferenc: Szent Imréhez. Szavaltá Bányai J. III. o. t. 3. Nagyhatású ünnepi beszédet mondott Frölich Ottó finev. int. igazgató. 4. Zongorán játszott: Imreh Gábor III. o. t. 5. Walter Gyula: Magyar lantos éneke Szent Imréhez. Szavaltá: Tóth László VII. o. t. 6. Bodin: Bagdadi kalifa. Előadta az ifjúság zenekara, Kiss Elek karnagy vezetésével. Az ünnepély minden pontjában kiválóan sikerült s azon a szülők és tanügybarátok szép számmal vettek részt.

Tanári oklevél dícsérettel. Szabó Judit, az előírt vizsgálatok eredményes letétele után, a kolozsvári tudományegyetemen, dícsérettel, tanári oklevelet kapott. A szép sikerrel vizsgázott új tanár, Szabó Nándor nyug. főszolgabíró leánya, a helybeli ref. kollégiumnak volt kiváló tehetségű, szorgalmas növendéke.

A oszmadia-ipartársulat szociális háziestélyét, a szezonban az elsőt, 10-ikén, kedden este 8 órakor a társulat helyiségében megtartja. Belépti díj, a nehéz viszonyokra tekintettel, nem lesz.

Rohamot intézett a Ganz-cég az áramfogyasztók ellen. Már a Ganz-cég inspectora sincs megelégedve az inkasszállással. Szigorú rendszabályt fogatosított ezért a helyi vezetőség: aki 3 nap alatt nem tett eleget a fizetési felszólításnak, annak lakásán vagy üzletében az áramot kikapcsolták. Nem kimélték azokat a fogyasztókat sem, akik mindig rendszeresen fizettek s csak feledékenységből, vagy egyéb pillanatnyi akadály miatt mulasztották most el azt. A közönség a mai nehéz viszonyok között méltán elvárja a Ganz-cégtől, hogy kiméletesebben kezelje a fogyasztókat, mert elvégre a gazdasági kényszernek mind a két félre nézve vannak parancsoló szabályai. Különösen elítélendő az az eljárás, hogy a kikapcsolt áram visszacsatlósításért a Ganz-cég 40. — lejt szed a fogyasztótól, ami igen könyörtelen büntetés, éppen a kis emberrel szemben, de általában is, mert nálunk enélkül is drága a villanyfogyasztás. Inkább az árleszállításon kellene gondolkodni, mert a szén- és fákárak csökkenése, a munkabérek esése s az általános pénzinség ezt tenné indokolttá.

Lopják a piaci áruló asztalokat. Ismeretlen tettesek f. hó 5-ére virradó éjszaka elloptak több piaci asztalt és azok állványát. A rendőrség erélyesen nyomoz.

A helybeli kereskedőtársulat a nagyérdemű közönség szives tudomára hozza, hogy a mai naptól kezdve az összes helybeli kereskedők a további hitelezéseket beszüntették, sajnos, még azon jó vevőkkel szemben is, kik fizetési kötelezettségeiknek eddig pontosan eleget tettek. Bármennyire is fájdalmas, de a helybeli kereskedők egyöntetűen kényszerítve voltak ezen lépésre, a rossz gazdasági viszonyokra, valamint azon tényre való tekintettel, hogy a nagykereskedők és gyárosok a kiskereskedőknek, illetve viszonteladóknak további hitelt nem nyújtanak és az árut csak készpénz ellenében szállítják, továbbá, hogy kereskedőinknek a bankok semmi néven nevezhető hitelt nem folyósítanak. A kereskedő társulat egyidejűleg kéri a nagyérdemű közönséget, hogy az egyes kereskedőknél fennálló eddigi tartozásait is kiegyenlíteni sziveskedjék.

x Orvosi hír. Dr. Farkas Sándor cristuri—székelykereszturi orvos rendelését egy modern Röntgen-berendezéssel bővítette ki.

Sok a dolog a városházán. Annnyira sok, hogy az interimbizottság legutóbb egy kisegítő munkaerőt volt kénytelen alkalmazni, impiegáti fizetéssel, a mérnöki hivatal személyi költségvetésének a terhére. Az interimbizottság a kinevezést a pénzügyi, építészeti és adminisztratív resztanciákkal indokolja. A kinevezett új tisztviselő: Pop Jonel, végzett jogász, Pop Sever prefecturái igazgatónak az öccse. A kinevezés pályázat nélkül történt.

Egyházi estély. A Református Nőszövetség nov. hó 8-án, vasárnap délután 5 órakor, a templomban egyházi estélyt rendez. A tartalmas, szép műsor a következő: 1. A gyülekezet éneke: Örök Isten, messze, messze vagy. 47. ének. 1. vers. 2. Bibliát olvas Nagy Zoltán s. pap. 3. Énekel: a Református dalárda. 4. Verseiből felolvas: Tompa László. 5. Énekel: Ferenczi Böske, harmóniumon kíséri: Török Arthur. 6. Az egyházközség nagy alapítói. Felolvasás, tartja: Vajda Ferenc lelkész. 7. Vonós négyes: Peltzer, Khell, Filó, Ungváry. 8. A gyülekezet éneke: Egyetlen forrás... 263. sz. ének. 1. vers. — Beléptidj nincs. Perselyes adományokat a munkaképtelen szegények segélyezésére, köszönettel fogad a nőszövetség. Erre a jótékony célú estélyre a közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. A templomban türethető, enyhe levegő van. Legyünk ott mindnyájan!

Mozihírek. Szombat este fél 9, vasárnap délután 6 és este fél 9 órakor a szezon egyik kimagasló eseménye a négy ördög kerül bemutatásra. A leghatalmasabb cirkuszdráma. Főszereplők a legszebb filmszínészek: Janet Gaynor, Charles Norton stb. Száz százaléban tökéletes film ez, amely valóságos forradalmat jelent a filmek között. E filmben a legszenzációsabb cirkuszi mutatványok láthatók. Sikere tulszárnyalja minden eddigi híres filmek sikerét is. Helyárak 27, 17, 12 leu Világzenzáció! — Jön Pompadour márkinő, szenzációs, éneklő filmstájer.

Oknélkül is pereg a dob. A gróf Majláth utca 6. és 8. sz. házai előtt hétfőn reggel megperdült a dob s a városi dobos kikiáltotta, hogy e házzámok alatt butorok árverése kezdődik — adótarozás miatt. A két lakó, Papp Gyula lakatos és Sz. Péter Berta varrónő megdöbbenve hallgatták a hirtetést, mert adótarozásukat, amelyért árverezni akartak, már előzőleg kifizették s az erről szóló nyugta a kezükben volt. Sikerült is ennek igazolása által az árverést megakadályozni. A hatóságoknak azonban arra is kellene némi gondot és figyelmet fordítaniok, hogy a foglalás után teljesített fizetésről az árverező hivatalnok is tudomást szerezzen, hogy, ha már szorongatják is az iparosokat és más »adóalanyokat« az adóért, legalább az oknélküli kipellengézés lelki kinjait is ne legyenek kénytelenek elszenvedni.

Nyilvános köszönet és nyugtázás. Igazoljuk, hogy Márk Ferenc elhalálozott fivérünk után a Polgári Önképző Egylet temetkezési pénztára 10.000 lejt fizetett ki temetési segélyként, mely összegnek a felvételét nyilvánosan is elismerve, ezuton is köszönetet mondunk az egylet vezetőségének a gyors és pontos kifizetésért. A *Márk testvérek.*

x Baba-klinika Szabó Ödön fodrász üzletében, hol mindentéle játkabát kijavitnak, a hiányzó részeket pótolják. Baba-parókák minden színben és formában. Elvállalom színelőadások maszkirozását. Parókák és színházi kellékek kikölcsönzése. *Jutányos árak. Pontos kiszolgálás. Veszek vágott és hullott haját.*

KÖZGAZDASÁG.

Az eddigi tapasztalatok azt igazolják, hogy a kaszálókra, lóherésekre, lucernásokra teljes sikerrel lehet öszszel elszózni a műtrágyát, mert az öszszel elszórás összehasonlíthatatlanul jobb eredményt idéz elő, mintha tavasszal szórónk szét. E körülményre azzal hívom fel a gazdák figyelmét, hogy itt, Udvarhelyen műtrágya rendelkezésükre áll, s bármily mennyiséget kaphatnak.

Piaci árak. A buza: 40—45, rozs: 30—35, árpa 30—35, zab: 20—26, új tengeri: 26—32, burgonya: 10—14 leu vékánként. Varró E.

Kiadótulajdonos: a Könyvnyomda R.-T. Odorhelu—Székelyudvarhely.

Halló! Figyelem!
Abonánsokat olcsón
felvesz
Barkóczy-étterem.
(Házhoz 5% kedvezmény.)
Papok, jegyzők, tanítók és kereskedelmi utazók régi és a legújabb találkozóhelye.
Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

Brădești (Fenyéd) községben
levő belsőségem jutányos árban eladó. Értekezhetni Odorheiu Str. Prințul Mircea 16. Máthé József.

Kivételes olcsó árban: öltöny-szövetek kiváló, jó minőségben, divatszinekekben 120 leutól. Kész ruhák, kabátok, Trench-Coatok, ruhabársonyok, tennisz-flanellek, eső ernyők, szőnyegek, kötött áruk! Saját érdekében győződjék meg mindenki olcsó áraitól. **Lóbl L.**

Új bőrkereskedés.

Tisztelettel hozzuk a nagyérdemű vásárló közönség szives tudomására, hogy a

Miess Testvérek R.-T. Brassó Börgyár és Bőrnagykereskedés

az Udvarhelyi Börgyár R.-T. volt bőrüzletében Bul Reg Ferdinand (volt Kossuth-utca) 2 szám alatt (Florián-féle házban) fiók-üzletet nyitott.

Allandó nagy választék saját gyártmányú árukban, ugyiszintén mindenféle bőripari szakmába vágó cikkekben.

Allandóan szolid árak mellett vásárolhat **harisnyát:**

női selyem, flor.-cérna-harisnyákat és sport zoknikát; férfi- és gyermek-zoknikát s más egyéb szükségleti cikkeket, kézimunka anyagokat stb. a „DORA“-áruházban a nagy trafik mellett. Araink I-a minőségben. Az áruk vételkötelezettség nélkül megtekinthetők.

x A parajdi sóbánya igazgatósága megvételre keres egy használt, de jó állapotban levő 30—40 lóerős gőzgépet.

Értesítés

Alólírott takarékpénztár igazgatósága mai ülésében, betéteseinek egyenlő elbírálásban való részesítése és a rossz gazdasági viszonyok folytán nehéz helyzetbe került adós közönség érdekében is, úgy határozott, hogy a helyi törvényszéktől a kényszerigezési eljárás bevezetését megkéri.

Az igazgatóság ezen lépésével a betétek visszafizetésének idejét és módját törvényes uton kívánja szabályozni és pedig akként, hogy az összes betéti összegek részletekben, de teljes egészében (100%) visszafizetést nyerhessenek.

Ebből folyólag kérjük betéteseinket, hogy ezen határozatunkat, mint a jelen pénzügyi nyomorúságból egyetlen helyes kivezető módozatot, kellő megértéssel szíveskedjenek tudomásul venni.

Megemlítjük, hogy takarékpénztárunk, a betétvisszafizetéseknek törvényszéki határozat szerint leendő korlátozásától eltekintve, üzemét változatlanul folytatja.

Odorheiu—Székelyudvarhely, 1931 november hó 3.

Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár igazgatósága.

Primăria comunei urb. Odorheiu. No. 4446—1931.

Publicațiune.

Primăria orașului Odorheiu ține tratore prin bună învoială în localul Primăriei ora 10. în ziua de 13 Nov. pentru procurarea a 5 buc. cărți cuprinzând câte 100 file »Publicații de vânzare« necesare Bir. Percepției.

Interesanții se vor prezenta la data și ora fixată de mai sus, relațiuni detaliate se pot primi la Primăria, Bir. Contabilității.

Odorheiu, la 3 Nov. 1931. Președ. Com. Int. Dr. Rély.

Secretar G-ral: P. Cațaveiu

(Pályázat 5 drb. könyvre, felvilágosítás a városvezetésénél.)

Publicațiune de licitație.

Comitetul școlar al liceului »St. O. Iosif.« din Odorheiu în urma hotărârii din ședința din 27 Octomvrie 1931 publică licitație publică pentru procurarea următoarelor articole de nutritie, necesare internatului liceului »St. O. Iosif.«:

1. Carne de vită, vițel, porc precum și slănină de porc netopită. Pâine din făină integrală pentru care ofertanții vor prezenta modele în ziua adjudecării și.

3. Coloniale de tot felul necesare internatului.

Pentru toate aceste articole ofertanții vor depune în termen de 15 zile dela data acestei publicații, ofertele lor scrise la cancelaria direcțiunii, indicând în ele:

a. articolul ce oferă, specificând că este de articol de prima calitate la carne și coloniale, iar la pâine specificând numărul făinei din care vor furniza pâinea.

b. rabatul % ce doresc a face în favoarea școlai pentru articolele ce vor furniza.

În ziua deschiderii ofertelor, care va fi ziua de Sâmbătă, 14 Noemvrie ora 3. p. m. toți ofertanții vor fi prezenți în cancelaria direcțiunii, unde se va ține licitație prin supraoferte verbale, conform circularei No. 115 575—1931 a Oficiului Central de licitații.

Ofertanții cari nu se vor prezenta la supraoferte verbale vor fi considerați ca rămânând în mod definitiv pe lângă prețul stipulat în ofertă.

Amănuntele se pot lua în fiecare zi de lucru la direcțiunea liceului.

Președinte: Ion Steriopol.

Secretar: A. Nanu.

Korcsma-bérbeadás.

A bisericani-szentléleki községi korcsma f. évi november hó 12 én d. e. 10 órakor 3 évre bérbeadatik.

Kiadó lakás.

A város főterétől 1300 méter távolságban egy 4 szobás kőház, kerttel és mindenféle melléképülettel kiadó.

Cím: a kiadóhivatalban.

AZURCRÉME,

szepelő, májolt, pattanás miteszer ellen. Az arcóbort simává, üdév, fiatalossá teszi. Egy tégely ára 40 leu. Egy darab

AZURSZAPPAN

ára 25 leu. Kapható: minden drogéria, gyógy- és illatszertárban.

Rádió,

mely 4 lámpára van építve, az alábbi összeállításban tökéletes, nagy hangerejű, szelektiv; tiszta és kellemes hangja a zeneileg legképzettebb fület is kielégíti.

4 csöves készülék csinos tölgyfa-szekrényben 4200 L.
20 am. ó. akk. árammal feltöltve 730 L.
10 voltos anódpótló tökéletes fojtótekercsel, nagy kapacitású kondenzátorokkal 1500 L.
10 pólusos hangszóró; hangválasztó fala politurozott nagy, tölgyfalap 2250 L.
6680 L.

U. az 120 voltos anódakkumulátorral (anódpótló helyett) 8850 L.

Arnyékoltrésu lámpákkal épített rádiók árát egy következő hirdetésemben közlöm.

Régi készülékek átépítését, áramforrások javítását olcsón vállalom.

Jakó Albert
tanár rádiótechnikai műhelye.

Eladó! Előnyös árban!

Tibád Antal-utca 26 számú kőház, 3 szoba, konyha, kamra, nyári konyha, veranda, csűr, istálló, gyümölcsös kert, elsőrendű gazdasági épületekkel. Azonnal beköltöztethető. — Ugyanott zongora, varrógép és butorok, elköltözés miatt, eladók.

Butorok.

Modern ebédlő- és hálószoba-berendezések, hajlított székek, diványok készen és rajz után, megrendelésre legolcsóbban

Garabás János

butorraktárban kaphatók, Kossuth-utca 27 sz. alatt. Ugyanott 10 HP. Máv. benzínmotor eladó.

Kis üzlethelyiség kiadó, azonnal beköltözésre. Kossuth utca 27 sz.

A templom fűtéséhez egy használt nagy kályhát keresünk. Értekezni lehet az unitárius lelkésznel helyben.

Értesitem

a vásárló közönséget, hogy **üzletemet**

május elsején áthelyeztem a Szebeni Antal bőrüzlete melletti helyiségbe, ahol a legjutányosabban lehet vásárolni kész férfi- és gyermekruhákat.

Gold Izidor.

Figyelem!

Legjutányosabban, legszebben javítanak és újra fényeznek

hó- és sárcipőket

Katona Béla gummivulkanizáló műhelyében. Ugyanott minden méretű autó- és bicikli-gumit felelősség mellett vulkanizálók. — Minden méretű ócska gummit a legmagasabb áron veszek. A SZABÓ KÁROLY-féle vendéglő udvarán, Kőkereszt-tér 1.

Allandó nagy raktár

mindenféle finom férfi-, gyermek- és vidéki kalapokban, sapkákban, olcsó áron. Férfi- és női kalapok javítását vállalom

Szíves pártfogást kér: **KESZLER ALBERT** volt Eötvös-utca.

Ha elegáns és szép **cipőt** akar vásárolni, ugy keresse fel

Dobrai Károly

cipő-üzletét,

ahol a legkényesebb igényeket is kielégítő dús választék áll rendelkezésre. Ugyanott mérték utáni megrendelések vétel-kötelezettség nélkül készülnek.

Miért vásárol legjobban HIRSCH RUDOLF divatüzletében?

Mert ott mindenféle árut a legnagyobb választékban és olcsó árakon árusítanak. Erről könnyen meggyőződhetik. Kérem kirakataimat megtekinteni!